

Interreg
CENTRAL EUROPE

European Union
European Regional
Development Fund

ENERGY@SCHOOL

ENERGY SMART SCHOOLS

BROSZURA 2019

ENERGY SMART SCHOOLS
BROCHURE 2019

SPIS TRŚCI

1. CZYM JEST PROJEKT ENERGY@SCHOOL ...	3
2. CO OSIĄGNĘLIŚMY	5
2.1 KAMPANIA SPOŁECZNA	5
2.2 SENIOR ENERGY GUARDIAN W AKCJI!	6
2.3 KOMUNIKACJA MA ZASADNICZE ZNACZENIE!	7
2.4 INFORMACJE O NASZYCH SPOTKANIACH I WIZYTACH STUDYJNYCH	8
3. DLACZEGO POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGE- TYCZNEJ POGTRZEBNA JEST W SZKOŁACH? ...	9
4. LUDZIE I FAKTY	11
5. OFICJALNE HASŁA ENERGY@SCHOOL	14
6. MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE, WWW, LOGO PPS, NAZWY NA MAPIE	16

CONTENTS

1. WHAT IS ENERGY@SCHOOL	3
2. WHAT WE HAVE ACHIEVED	5
2.1 CULTURAL CAMPAIGN	5
2.2 SENIOR ENERGY GUARDIANS IN ACTION!	6
2.3 COMMUNICATION IS CENTRAL!	7
2.4 INFO ABOUT OUR MEETINGS AND STUDY VISITS	8
3. WHY IMPROVING ENERGY EFFICIENCY IN SCHOOLS?	9
4. PEOPLE AND FACTS	11
5. OFFICIAL SLOGANS OF ENERGY@SCHOOL	14
6. SOCIAL MEDIA, WWW, PPS LOGOS, NAMES ON THE MAP	16

Niniejszy międzynarodowy projekt współpracy jest finansowany przez Interreg CENTRAL EUROPE i ma na celu zwiększenie efektywności energetycznej w infrastrukturze publicznej.

This transnational cooperation project is funded by Interreg CENTRAL EUROPE and aims to increase energy efficiency in public infrastructure.

1. Czym jest projekt ENERGY@SCHOOL

ENERGY@SCHOOL: OPTIMALIZACJA ENERGII I ZMIANA ZACHOWANIA UCZNIÓW SZKÓŁ EUROPY ŚRODKOWEJ to międzynarodowy projekt współpracujących ze sobą szkół i instytucji, finansowany w ramach Programu Interreg CENTRAL EUROPE, mający na celu zwiększenie zdolności sektora publicznego do wdrażania inteligentnego zarządzania szkołami pod względem energetycznym.

Program Interreg CENTRAL EUROPE daje możliwość rozwoju regionalnego w zakresie innowacji, redukcji dwutlenku węgla, ochrony zasobów naturalnych i kulturowych, a także transportu i mobilności. Dzięki budżetowi w wysokości 246 mln EUR program polityki spójności UE wspiera organizacje publiczne i prywatne we współpracy w całej Europie Środkowej.

Założenia projektu ENERGY@SCHOOL zostały osiągnięte dzięki zintegrowanemu podejściu do edukacji pracowników szkół i uczniów, oraz zaangażowaniu pozwalającemu na powołanie starszych i młodszych strażników energii Senior i Junior Energy Guardians (EG). W okresie trwania programu zostało przetestowanych 8 rozwiązań pilotażowych aplikacji EE i RES w szkołach pod bezpośrednim wpływem EG w postaci

1. What is ENERGY@SCHOOL

ENERGY@SCHOOL: ENERGY OPTIMIZATION AND BEHAVIOURAL CHANGE OF CENTRAL EUROPEAN SCHOOLS is a cooperation project financed by the Interreg CENTRAL EUROPE Programme, aiming to increase the capacity of the public sector to implement energy smart schools.

The Interreg CENTRAL EUROPE Programme improves capacities for regional development in innovation, carbon dioxide reduction, the protection of natural and cultural resources as well as transport and mobility. With a budget of 246m EUR, this EU cohesion policy programme supports public and private organisations to work together across Central Europe.

ENERGY@SCHOOL results have been reached thanks to an integrated approach educating schools staff and pupils to become Senior and Junior Energy Guardians (EGs). During the span of this programme, there were 8 tested pilot solutions of EE & RES applications in schools under direct contribution of EGs in form of guidelines, toolboxes, and best practices, all of which will be capitalized

wytycznych, zestawów narzędzi i najlepszych praktyk, z których wszystkie będą stanowiły kapitał po zakończeniu projektu. Celem jest stworzenie systemu zarządzania energią (Energy Management System) dla szkół publicznych w celu monitorowania i poprawy zużycia energii. Projekt, prowadzony przez Związek Gmin Bassa Roma, rozpoczęty w lipcu 2016 r. i kończący się w czerwcu 2019 r., obejmuje 12 partnerów z 7 krajów europejskich.

Austria

- Stolica prowincji Klagenfurt nad jeziorem Wörthersee
- Graz Energy Agency

Chorwacja

- Karlovac

Węgry

- Szolnok
- Samorząd Miasta Ujszilvas

Włochy

- Związek Gmin Bassa Romagna
- Uniwersytet Boloński, Wydział Chemii Przemysłowej
- CertiMaC s.c.r.l

Polska

- Bydgoszcz

Niemcy

- Stuttgart

Słowenia

- Agencja Energetyczna KSENNNA Savinjska, Saleska i Koroska
- Celje

Budżet projektu:

2,581,379.75 EUR z 2,127,776.08 EUR z EFRR.

after the project conclusion. The aim is to set up an Energy Management System for public schools in order to monitor and improve energy consumption.

The project, led by the Union of Bassa Romagna Municipalities, started in July 2016 and will finish in June 2019 and involves 12 partners from 7 European countries.

Austria

- Provincial capital Klagenfurt on Lake Wörthersee
- Graz Energy Agency

Croatia

- City of Karlovac

Hungary

- City of Szolnok
- Local Government of Town Ujszilvas

Italy

- Union of Bassa Romagna Municipalities
- University of Bologna, Department of Industrial Chemistry
- CertiMaC s.c.r.l

Poland

- City of Bydgoszcz

Germany

- City of Stuttgart

Slovenia

- KSENNNA Energy Agency of Savinjska, Saleska and Koroska Region
- City of Celje

Project budget:

EUR 2.581.379,75 out of ERDF EUR 2.127.776,08.

2. Co osiągnęliśmy w projekcie ENERGY@SCHOOL

2.1 Kampania społeczna

W ramach kampanii społecznej uczniowie szkół średnich i podstawowych wykonali serię krótkich filmów animowanych poświęconych różnym sposobom oszczędzania energii w zależności od pór roku i warunków pogodowych.

Uczniowie klas JEG przygotowali plakaty i naklejki w celu umieszczenia ich w kluczowych miejscach budynku szkoły (w pobliżu urządzeń zużywających energię, w miejscach często używanych przez kilka klas itp.) w celu przypominania uczniom dobrych zasad oszczędzania energii. Naklejki i plakaty zostały również przekazane innym klasom podczas prezentacji projektu w bezpośrednim spotkaniu peer-to-peer. Uczniowie łatwo je umieścili we wszystkich pomieszczeniach budynku szkolnego.

Klasy JEG zaprojektowały system punktacji, aby podkreślić, że w danym okresie (tygodniowym, dwutygodniowym itp.) odnotowano oszczędności energii. Znaczniki te można wykorzystać podczas zawodów, aby podzielić się wynikami z innymi klasami i zachęcić wszystkich uczniów do większego zaangażowania lub utrzymania dobrych wyników. Ponadto uczniowie ułożyli oficjalne hasła

2. What we have achieved

2.1 Cultural campaign

For the cultural campaign, students both from secondary and from primary schools recorded a series of short stop-motion videos focused on how to save energy in relation to the seasons and the weather conditions.

Pupils of the JEG classes created posters and stickers in order to place them in sensitive areas of the school building (in the vicinity of energy-consuming equipment, in places frequently used by several classes, etc.) with the purpose of reminding students of good rules for energy saving. Stickers and posters have also been given to other classes during a peer-to-peer presentation of the project, so they could be easily applied directly by students in all the classrooms of the school building.

JEG classes designed a system of points and markers to highlight that in a given period (weekly, biweekly, etc.) there has been energy savings or not. These markers can be used during the competition to share the results to the other classes and to encourage all the students to commit themselves more or to maintain the good results

ENERGY@SCHOOL dla szkół w Fusignano. Uczniowie zidentyfikowali serię słów kluczowych dla projektu, a następnie stworzyli slogany dla każdego oprzyrządowania energetycznego lub środowiska krytycznego pod względem rozpraszania energii. Hasła zostały wykorzystane podczas działań komunikacyjnych i uświadamiających, skierowanych do rodziców i lokalnej społeczności (np. wydarzenia w szkole, główne wydarzenia w mieście Fusignano itp.).

W ramach kampanii uczniowie wypełniali “dziennik”, zawierający obrazki i krótkie opisy, prezentujące najważniejsze informacje o realizacji projektu w roku szkolnym 2017-2018. Opracowali również ankietę skierowaną do nauczycieli i pracowników IC Battaglia, aby przedstawili swoje nowe nawyki w zakresie oszczędzania energii. Ankieta została również udostępniona rodzinom uczniów, aby zmotywować do rozmów na temat oszczędzania energii również w domach i porównywania poziomów zużycia energii elektrycznej.

2.2 Senior Energy Guardian w akcji!

Głównym celem projektu było nabycie/wzrost kompetencji oraz podniesienie świadomości w zakresie zużycia energii w budynkach publicznych przy wykorzystaniu opracowanych materiałów edukacyjnych na temat tworzenia i działania zespołów energetycznych w szkołach lub budynkach publicznych. We wszystkich zaangażowanych szkołach utworzyliśmy zespoły złożone z pedagogów, zarządców budynków i pracowników utrzymania ruchu, których nazwano Senior Energy Guardians. Dzięki opracowanym wytycznym i wdrożonym programom szkoleniowym, udało się uzyskać pożądane cele, które obejmowały wybór i edukację zespołów energetycznych. Teraz nasi dobrze przygotowani Senior Energy Guardians mogą nauczać i kierować personelem szkolnym oraz uczniami w celu zmniejszenia zużycia energii, wzrostu świadomości efektywności energetycznej i wspierania innych w celu zmian zachowania w szkole i w domach.

obtained. Moreover, children have composed some official slogans of ENERGY@SCHOOL for the schools of Fusignano. Pupils identified a series of keywords for the project and then created slogans for every energetic instrumentation or critical environment in terms of energy dissipation. The slogans have been used during communication and awareness activities aimed at parents and later other citizens (e.g. events at school, main events in the city of Fusignano, etc.).

For the campaign, students filled out a “logbook” with images and small captions that collects the highlights of the project during the school year 2017-2018. They also wrote a survey addressed to teachers and the staff of the IC Battaglia, in order to record their habits in terms of energy saving. The survey can also be administered to families and will become an opportunity for pupils to compare themselves on the subject of energy and energy saving in their home.

2.2 Senior Energy Guardians in action!

The overall objective of this work package was building competences and raising awareness in public buildings with the support of developed guidelines and trainings on how to create and educate energy teams in schools or in public buildings. In all schools involved, we have set up the teams of educationists, building managers and maintenance workers, which were named Senior Energy Guardians. With the help of developed guidelines and implemented training programs, our goal to prepare, educate and train this energy teams was achieved. Now, our well-prepared Senior Energy

W trakcie projektu opracowaliśmy podstawowe i zaawansowane programy szkoleniowe z zamiarem obniżenia kosztów zużycia energii w szkołach, aby umożliwić re-inwestycję na rzecz efektywności energetycznej oraz pozostawić szkołom i władzom lokalnym więcej środków na realizację ich działalności podstawowej w zakresie edukacji. Szkolenia są przydatne dla różnych stron zaangażowanych w proces edukacyjny (pedagogów, kierowników budynków, pracowników utrzymania ruchu i uczniów) oraz dla wszystkich zainteresowanych wdrażaniem systemów zarządzania energią w swoich budynkach.

2.3 Komunikacja ma zasadnicze znaczenie!

Komunikacja interpersonalna jest kluczowa dla wszystkich projektów i zawsze była dla nas ważna. Nasze główne cele dotyczące wdrożenia różnych narzędzi komunikacyjnych obejmują:

- zmianę zachowania władz lokalnych i regionalnych, szkół, agencji energetycznych itp. w celu podniesienia świadomości i zaangażowania studentów, uczniów, rodzin,
- dzielenie się i rozpowszechnianie „kultury energetycznej”.

Można dowiedzieć się o nas poprzez nasze biuletyny, wydarzenia projektowe, media społecznościowe, strony internetowe, filmy z opowiadaniem i samouczkami, publikacje medialne, koszulki, ulotki, broszury, podręczniki, a także spotkania, podczas których nawiązywaliśmy współpracę.

Guardians can now mentor and guide school staff and pupils to reduce energy use, to be more aware of energy efficiency and to foster others to behavioural changes at school and in their homes.

During the project, we have developed basic and advanced training programs with the intent of facilitating the reduction of energy costs in schools to allow reinvestment in more energy efficiency measures or simply leaving schools and local authorities with more funds to carry out their primary activity - education. Trainings are useful for various relevant stakeholders active within the educational process (educationists, building managers, maintenance workers and pupils) and to all that are interested in implementing energy management systems in their buildings.

2.3 Communication is central!

Communication as a crucial issue of all projects and has always been important for us. Our main objectives via communication events and tools are:

- To change behaviour of local and regional authorities, schools, energy agencies etc., to raise awareness and to get engagement of students, pupils, families,
- To share and to spread ‘energy culture’ and many more.

You can check our newsletters, project events, social media, website, storytelling and tutorial video, media releases, T-shirts, leaflets, brochures,

Współpraca międzynarodowa ma kluczowe znaczenie dla naszego projektu. Wspólne wysiłki partnerów projektu przynoszą korzyści, które zapewniają lepszą jakość życia miast i szkół. Mamy nadzieję, że Junior Energy Guardians, którzy byli zaangażowani w projekt ENERGY@SCHOOL, podzielą się i rozpowszechnią ideę „kultury energetycznej” w domu i wśród przyjaciół.

Bądź na bieżąco:

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ENERGYATSCHOOL.html>

<https://www.facebook.com/EnergyatSchool/>

2.4 Informacje o naszych spotkaniach i wizytach studyjnych

Regularne spotkania partnerów podczas realizacji projektu służyły zaplanowania działań oraz wymianie doświadczeń i strategii. Interesujące były wizyty studyjne.

Wizyty studyjne w Celje, Bydgoszczy, Lugo, Szolnok i Stuttgarcie pozwoliły na odkrycie ciekawych przykładów i najlepszych praktyk w zakresie efektywności energetycznej, wykorzystania alternatywnych źródeł energii (słonecznej, termicznej, geotermalnej itp.). Poznawaliśmy instalacje do waloryzacji odpadów termicznych, systemy zachęcające do oszczędzania energii i wspierające monitorowanie zużycia energii, jak również wykorzystanie wydajnych systemów produkujących energię.

manuals as well as Bar Camps via which we have had schools attention and collaboration.

Transnational cooperation is central for our project. The Project Partners joint efforts result in benefits that bring better quality of life to the cities and schools. We hope that Junior Energy Guardians, who were engaged in ENERGY@SCHOOL, will share and spread the idea of 'energy culture' at home and among friends.

Stay tuned on:

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ENERGYATSCHOOL.html>

<https://www.facebook.com/EnergyatSchool/>

2.4 Info about our meetings and study visits

Regular partner meetings have characterized project implementation in order to plan the activities and share experiences and strategies. However, the most interesting meetings with the partners have been the organised study visits.

The study visits in Celje, Bydgoszcz, Lugo, Szolnok and Stuttgart allowed to discover interesting examples and best practices of installations for energy efficiency, solutions for the use of alternative energy sources (solar, thermal, geothermal, etc.), plants for thermal waste valorisation, systems to encourage energy savings and to support the consumption monitoring as well as the utilization of efficient energy production systems.

3. Dlaczego poprawa efektywności energetycznej potrzebna jest w szkołach?

Oszczędność energii jest uważana za najbardziej skuteczną i opłacalną metodę redukcji emisji i kosztów. Popularne metody ograniczania zużycia energii i zwiększania efektywności energetycznej to inicjatywy zmieniające zachowania. Wszyscy staramy się robić rzeczy w sposób, w jaki zawsze je robiliśmy i wykonywać zadania w możliwie najprostszy sposób. Koncentrując się na zmianach zachowania, odnosimy się do rutynowych działań, takich jak włączanie i wyłączenie świateł lub ustawianie temperatury systemu ogrzewania i chłodzenia. Opracowaliśmy kilka prostych wskazówek i porad dla nauczycieli i uczniów w szkołach oraz do zastosowania w ich codziennym życiu w domu.

Porady poprawiające efektywność energetyczną

- Skorzystaj z naturalnego światła i dostosuj do niego oświetlenie w pomieszczeniu.

3. Why improving ENERGY EFFICIENCY in SCHOOLS?

Energy saving is considered to be the most effective and cost-efficient method for reducing emissions and costs. Very popular methods to reduce energy consumption and to increase energy efficiency are behaviour-changing initiatives. We all tend to do things the way we have always done and to do tasks in the simplest way possible. By focusing on behaviour changes, we target routine behaviours such as turning lights on and off or setting the temperature for the heating and cooling system. For that reason, we summarized a few simple tips and hints for teachers and students in schools and for their daily life at home.

Tips improving energy efficiency

- Take advantage of natural light and adjust the

- Zawsze zwracaj uwagę na wyłączenie świateł po opuszczeniu pokoju, łazienki czy innych miejsc.
- Przed przybyciem uczniów wyłącz światła.
- Po użyciu komputerów i innego sprzętu elektrycznego wyłącz go lub przełącz na opcje oszczędzania energii, unikaj utrzymywania włączonych świateł.
- Podczas wentylacji pomieszczeń zimą, wyłącz grzejniki i otwórz szeroko okna na krótki okres, maksymalnie 5 minut.
- Dostosuj temperaturę zaworów termostatycznych, aby zapewnić komfort cieplny w salach lekcyjnych, który wynosi od 18 °C do 21 °C.
- Kupując nowy komputer/drukarkę/monitor lub urządzenie elektroniczne, pamiętaj, aby sprawdzić certyfikat "ENERGY STAR" i/lub "Ecolabel". Oznacza to, że produkt ma niskie zużycie energii.
- Pamiętaj o obniżeniu temperatury lub wyłączeniu klimatyzacji w pustych pomieszczeniach (laboratoria, sale gimnastyczne itp.).

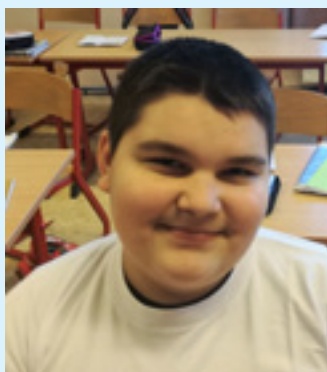
use of lighting.

- Always take care of switching off the lights when leaving rooms, bathrooms, wardrobes, halls and other places.
- Before the arrival of students, keep the lights off.
- After the use of computers and other electrical equipment, avoid keeping the standby lights on, turn them off or switch to energy-saving options.
- When ventilating the rooms in winter, turn off the radiators and open windows wide for a short period of max 5 minutes.
- Adjust the temperature of thermostatic valves to ensure good thermal comfort in classrooms, which is between 18 °C and 21 °C.
- When you buy a new computer/printer/monitor or electronic device, please remember to check for "ENERGY STAR" and/or "Ecolabel" certification. It means that the product has low consumption.
- Remember to reduce temperature or turn-off air-conditioning in environments when empty (laboratories, gyms, etc.).

4. Ludzie i fakty

4. People and facts

Kevin Hegedűs
PP8 Újszilvás HUN JEG
(Uczeń 8 klasy - Szkoła Podstawowa w Tápiószőlős, Węgry)

Wiemy, że jesteśmy ważni i odgrywamy ważną rolę w oszczędzaniu energii. Jeśli więcej osób zwróci uwagę na właściwe zużycie energii i spróbuje uniknąć jej strat, będzie to pozytywny wynik dla naszej przyszłości.

Jako Młodzieżowi Strażnicy Energii [Junior Energy Guardians] nasze wzorowe zachowanie jest ważne, aby inni uczniowie dołączyli do nas.

Kevin Hegedűs
PP8 Újszilvás HUN JEG
(8th grade student - Tápiószőlős Primary School)

We have experienced that we are important and have an important role in energy saving. If more people pay attention to proper energy use and try to avoid energy waste, it will be a positive outcome for our future.

As Junior Energy Guardians, our exemplary behaviour is important for our fellow students to join us.

Edit Tanács
PP8 Újszilvás HUN SEG
(Nauczycielka - Szkoła Podstawowa w Tápiószőlős, Węgry)

Nasza szkoła posiada tytuł Eko-Szkoły od 2008 r., dlatego dbamy o ochronę środowiska, w tym oszczędzanie energii. ENERGY@SCHOOL stworzyło doskonałą okazję do pogłębienia tego podejścia w umysłach naszych Junior Energy Guardians i obudzenia ich poczucia obowiązku. Dobrze jest zobaczyć, że przywiązali się do swoich zadań, które stały się ich codziennym szkolnym nawykiem.

Z przekazów rodziców wiemy, że takie zachowanie wystąpiło również w domu i cieszymy się z tego powodu.

Edit Tanács
PP8 Újszilvás HUN SEG
Teacher - Tápiószőlős Primary School

Our school has been awarded the title of an Eco-School since 2008, so we are committed to environmental awareness, including energy saving. ENERGY@SCHOOL has created a great opportunity to deepen this approach in our Junior Energy Guardians' minds and awaken their sense of duty. It is good to see that they have become committed to their tasks, which are embedded in their everyday school routine.

From the parents' feedback, we are happy to see that this behaviour has also occurred at home.

Szilvia Dömök
PP8 Újszilvás HUN SEG
(Nauczycielka - Szkoła Podstawowa w Újszilvás, Węgry)

Początkowo ciekawość zmotywowała mnie, aby przyłączyć się do projektu, później wspierałam jego cele z przekonaniem i entuzjazmem. W naszej szkole zawsze ważne było kształcenie świadomych ekologicznie uczniów. Ten projekt koncentruje się na inteligentnym wykorzystaniu energii - otrzymaliśmy wiele przydatnych nowych informacji w tej dziedzinie. Motywowanie dzieci nie było problemem. Chętnie promujemy zasady projektu. Uważam, że szczególnie przydatne jest zainstalowanie centrum demonstracyjnego RES w pomieszczeniu fizyki, gdzie dzieci mogą interaktywnie badać działanie alternatywnych źródeł energii.

Szilvia Dömök
PP8 Újszilvás HUN SEG
Teacher - Újszilvás, Primary School

Initially, curiosity motivated me to join the project, but later on, I have supported its goals with conviction and enthusiasm. It has always been important in our school to educate environmentally conscious students. This project focuses on smart energy use, and we have received a lot of useful new information in this area. Motivating children have not been a problem. They are happy to promote the principles of the project. I find it particularly useful to have a RES demonstration centre installed in the physics room, where children could study the operation of alternative energy sources in an interactive way.

Adél Simon i Lili Lénárt
PP8 Újszilvás HUN JEG
(Uczennice 8 klasy - Szkoła Podstawowa w Tápíószólós, Węgry)

Jesteśmy dobrymi przyjaciółmi. Bycie Junior Energy Guardians było dobrym pomysłem! Codziennie obchodzimy klasy. Wyłączamy światła, zakręcamy krany z wodą, odłączamy nieużywane urządzenia elektryczne i sprawdzamy temperaturę w każdej klasie.

Jeśli temperatura jest zbyt wysoka, prosimy kolegów o zmniejszenie ogrzewania. Ponieważ jesteśmy członkami projektu, zwracamy również większą uwagę na oszczędność energii w domu.

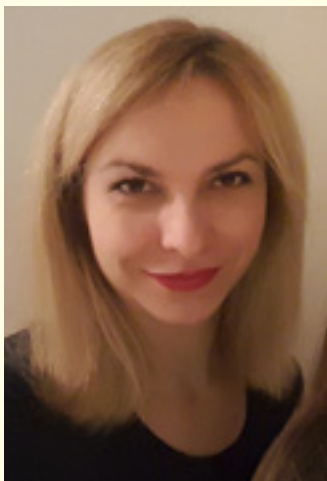
Jeśli będziemy mieć własny dom, miejmy nadzieję, to zainstalujemy panele słoneczne w celu ochrony naszej planety.

Adél Simon and Lili Lénárt
PP8 Újszilvás HUN JEG
8th grade students - Újszilvás, Primary School

We are good friends. Being Junior Energy Guardians together has been a good idea! Every day we go around the classrooms. We turn off the lights, close water taps, disconnect the unused electric appliances and check the temperature in each classroom.

If the temperature is too high, we ask classmates to turn down the heating. Since we have been members of the project, we are also paying more attention to energy saving at home.

If we have our own house, we hope that we will have the opportunity to install solar panels to protect our planet.

SEG Sabina Hriberšek, Słowenia:

Celem ENERGY@SCHOOL jest promowanie oszczędności energii i podnoszenie świadomości na temat efektywności energetycznej. Praca nad projektem zajmuje dużo czasu i stanowi dla nas dodatkową odpowiedzialność, ale staramy się być jak najbardziej efektywni w naszej realizacji. Oprócz wszystkich działań wykonywanych w naszej szkole, zachęcamy uczniów do zmiany zachowania, aby przyczynić się do lepszej przyszłości naszej planety.

SEG Sabina Hriberšek, Slovenia:

The aim of ENERGY@SCHOOL is to promote energy saving and raise awareness on energy efficiency. Working on the project takes a lot of time and present additional responsibility for us, but we try to be as effective as possible in our implementation. Besides all the activities, we perform at our school and we encourage pupils to change their behaviour to contribute to a cleaner future of our planet.

SEG: Gorana Simić Vinski
(Nauczycielka i dyrektor - Szkoła podstawowa w Mahično, Chorwacja)

W naszej szkole zawsze zwracaliśmy uwagę na ochronę naszego środowiska jeszcze przed przystąpieniem do projektu ENERGY@SCHOOL. Dlatego byłam szczęśliwa, kiedy zostałam Senior Energy Guardian, ponieważ mogłam popularyzować świadomość znaczenia oszczędzania energii wśród całego personelu szkolnego i wszystkich uczniów.

Od początku projektu poprawiliśmy efektywność energetyczną budynku, instalując zawory termostaticzne i diody LED. Znaleźliśmy również innowacyjne sposoby na edukowanie naszych uczniów w zakresie zmniejszania zużycia energii w ich codziennym życiu, nie tylko w szkole, ale także później w domu.

SEG: Gorana Simić Vinski
Teacher and principal - Primary school Mahično, Croatia

In our school, we have always paid attention to the protection of our environment even before entering the project ENERGY@SCHOOL. Therefore, I was happy when I became a Senior Energy Guardian because I could raise awareness of the importance of saving energy among the whole school staff and all pupils as well.

Since the beginning of the project, we have improved the energy efficiency of the building by installing thermostatic valves and LEDs. We also found innovative ways to educate our pupils to reduce energy consumption in their everyday lives, not only at school but also later at home.

Oficjalne hasła projektu ENERGY@SCHOOLSCHOOL wymyślane przez uczniów szkoły IC Battaglia w Fusignano - Włochy

Official slogans of ENERGY@SCHOOL
made by pupils of IC Battaglia school
in Fusignano - Italy

*„Energia daje ruch materii,
która wypełnia nasz wszechświat.
Ważne jest, aby go nie marnować,
ponieważ wiąże się to
z kosztami środowiskowymi
i ekonomicznymi.”*

*“Energy is what gives move-
ment to matter that fills our
universe. It is important not to
waste it because it has a cost
in environmental and
economic terms.”*

*„Energia jest podstawą
wszystkich naszych działań;
pozwala nam się poruszać,
rozвивać i dorastać. Marnowanie
energii oznacza marnowanie
naszej przyszłości!”*

*“Energy is the basis of all
our activities; it allows us
to move, to study
and to grow up. Wasting
energy means wasting
our future!”*

„Energia to wszystko, co pozwala nam coś zrobić lub generować zmiany. Konieczna jest zmiana mentalności, aby sprostać nowym wyzwaniom i problemom związanym z nadmiernym wykorzystaniem zasobów. Zaangażowanie nowych pokoleń w działania energooszczędne jest niezwykle ważne.”

“Energy is all that allows us to do something or generate changes. A change of mentality is necessary to face new challenges and problems related to the excessive use of resources. Engaging new generations in energy-saving activities is extremely important.”

„Trudno jest podać definicję energii. Dzięki temu projektowi dowiedzieliśmy się o różnych formach energii, źródłach odnawialnych i nieodnawialnych oraz o tym, co możemy zrobić każdego dnia, aby zmniejszyć straty energii. Nawet w domu możemy zaoszczędzić energię, dzięki czemu oszczędzamy pieniądze.”

“It is difficult to give a definition of energy. With this project, we have learned about the different forms of energy, what renewable and non-renewable sources are and what we can do every day to reduce energy waste. Even at home, we can save energy resulting in saving money too.”

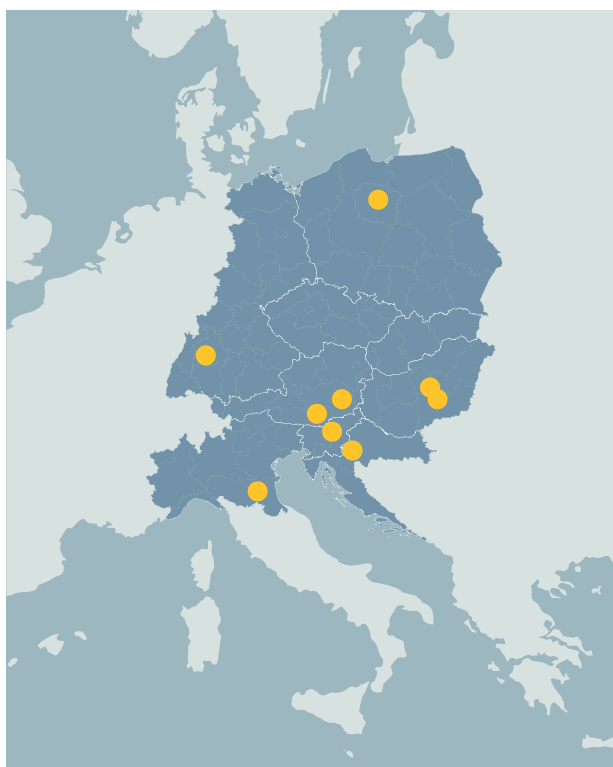

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ O ENERGY@SCHOOL

DISCOVER MORE ABOUT ENERGY@SCHOOL

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ENERGYATSCHOOL.html>

<https://www.facebook.com/EnergyatSchool/>

MESTNA OBČINA CELJE

